

CURS ACADÈMIC: 2005-2006

LLICENCIATURA: DOCUMENTACIÓ

CURS: 1

Codi:	27242
Assignatura :	Tècniques documentals aplicades a la investigació
Tipus d'assignatura:	Tr
Nombre de crèdits (T + P):	6 (3 teòrics + 3 pràctics)
Professorat:	Teoria i pràctica: Dr. Alfons Gonzàlez
Llengua en que s'imparteix la docència :	Català
Quatrimestre:	1er.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

Mostrar l'aplicació de les tècniques i les eines de recerca útils per a l'exercici de l'activitat professional del documentalista.

TEMARI:

1. La investigació científica

Filosofia de la ciència. El procés d'investigació: metodologia científica. Tipus de recerca científica. Funció social de la ciència. Política científica.

2. La investigació en Documentació

Situació general. Àmbits o àrees d'investigació. Nuclis d'investigació i docència. La producció científica: literatura especialitzada, evolució i tendències. Fonts bibliogràfiques especialitzades en Informació i Documentació.

3. Eines i mètodes de recerca aplicats a la investigació científica i a la pràctica professional en matèria d'Informació i Documentació

L'observació, la descripció, les teories, la recerca documental. Tècniques quantitatives i qualitatives. Introducció a la Bibliometria. Metodologia per a l'avaluació de recursos digitals.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Monografies

ALCINA FRANCH, J. *Aprender a investigar. Métodos de trabajo para la redacción de tesis doctorales. (Humanidades y Ciencias sociales)*. Madrid: Compañía Literaria, 1994.

BLAXTER, L.-HUGHES, C.-TIGHT, M. *Cómo se hace una investigación..* Barcelona: Gedisa, 2000.

BREZINSKI, C. *El oficio de investigador.*Máxico, España:Siglo XXI de España Editores, 1993.

COROMINA, E.-CASACUBERTA, X.-QUINTANA, D. *El treball de recerca. Procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos.* Vic: Eumo ed. 2001.

ECO, U. *Cómo se hace una tesis: técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura.* 23 ed. Barcelona: Gedisa, 1999.

KUMAR, R. *Research methodology: a step-by-step guide for beginners.* Thousand Oaks, California: Sage, 1996.

GRASSIAN, E. *Thinking critically about world wide web resources.* Los Angeles: University of California, College Library Instruction, 1999.

LAMSON WHITNEY, F. *Elementos de investigación.* 6ª. Ed. Barcelona: Omega, 1986.

LOCKE, L. F.- SILVERMAN, S. J.- WYRICK SPIRDUSO, W. *Reading and understanding research.* London, New Delhi: Sage Publications, 1998.

PRIMO YÚFERA, E. *Introducción a la investigación científica y tecnológica.* Madrid: Alianza Editorial, 1994.

SIERRA BRAVO, R. *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica.* 3ª. Ed rev. ampl. Madrid: Paraninfo, 1993.

WALKER, M. *Cómo escribir trabajos de investigación.* Barcelona: Gedisa, 2000.

Articles i capítols de llibres

ABELLAN, A.-SERRANO, E.-ERNICA, E. "El estado actual de la investigación en información y documentación en España, Europa, EEUU y algunos países iberoamericanos: proyectos de investigación sobre información, documentación y biblioteconomía entre los años 1990-1996". A: *JADOC 97, I Jornadas Andaluzas de Documentación.* Sevilla, Nov. 1997. 49-60pp.

ASENSI, V.-PARRA, A. "El método científico y la nueva filosofía de la ciencia". A: *Anales de Documentación*. Vol 5, 2002. 9-19pp.

BARRY, C.A. "Information skills for an electronic world: training doctoral research students". *Journal of Information Science*, núm.23, 3, 1997, 225-238pp.

CODINA, LI. "Evaluación de recursos digitales en línea: conceptos, indicadores y métodos". A: *Revista Española de Documentación Científica*, núm. 23, 1, 2000, 9-44pp.

CORDON GARCIA, J.A. "Sobre la información , su necesidad y los modos de acceder a ella". En: TORRES RAMÍREZ, I. (ed). A: *Las fuentes de información: Estudios teórico-prácticos*. Cap 1, 17-27pp. Madrid: Síntesis, 1999.

CORDON GARCIA, J.A. "Las fuentes de información hoy. Criterios de selección y evaluación". En: TORRES RAMÍREZ, I. (ed). A: *Las fuentes de información: Estudios teórico-prácticos*. Cap 3, 43-62pp. Madrid: Síntesis, 1999.

DÍAZ, M. et al. "El futuro de las revistas científicas españolas: un esfuerzo científico, social e institucional". A: *Revista Española de Documentación Científica*, . Vol 24, nº 3, jul-set 2001.306-314pp.

FUENTES, Ma. E.-GONZÁLEZ, A. "La investigación y la literatura especializada en Documentación: una revisión". A: *IBERSID 2000, V Encuentros sobre sistemas de Información y Documentación*. Zaragoza, Noviembre 2000.

KUHLTHAU, C.C. "Inside the search process: Information seeking from the user's perspective". *Journal of the American Society for Information Science*, núm.42, 5, 1991, 361-371pp.

Recursos digitales

BEARMAN, D.-TRANT, J. "Authenticity of Digital Resources. Towards a statements of requeriments in the research process". *D-lib Magazine* (juny)

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY. *How to prepare an annotated bibliography*. 1998. <http://www.library.cornell.edu/okuref/research/skill28.htm>

EISENBERG, M.-JOHNSON, D. "Computer skills for information problem solving: Learning and teaching technology in context". ERIC Digest EDO-IR-96-04, 1996.

<http://ercir.syr.edu/ithome/digests/computerskills.html>

SMITH, A.G. "Testing the surf: Criteria for evaluating Internet Information Resources". *The Public-Access Computer Systems Review*, núm 9, 3, 1997.

<http://info.lib.uh.edu/pr/v8/n3/smit8n3.html>.

SHERMAN, C. "The future Revisited: What's new with web search". 2000
<http://www.onlineinc.com/onlinemag/OL2000/shermans5.html>.

TILLMAN, H. "Evaluating quality on the net".
<http://www.tiac.net/users/hope/findqual.html>.

UNIVERSIDAD DE SEVILLA. *Guía para la elaboración de referencias bibliográficas*. 1999. [Us.es/guias/referenciabib.asp](http://us.es/guias/referenciabib.asp).

`OnMouseOver="mouseover('http://bib.us.es/guias/referenciabib.asp');return true;"`

`OnMouseOver="mouseout("");return`

`true;">http://bib.us.es/guias/referenciabib.asp`

Complementaria:

Monografies

ALBEROLA, P. i altres. *Comunicar la ciència*. Barcelona: Edicions del Bullent, 1996.

BUNGE, M. *La investigación científica. Su estrategia y su filosofía*. 6ª. Ed. Barcelona, Caracas, Mexico: Ariel, 1979.

CEA d'ANCONA, Ma. A. *Metodología cuantitativa: estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis, 1996.

CID, P.-RECODER, Ma.J. "La participació dels professionals de la Biblioteconomia i la Documentació en les Jornades Catalanes: catorze anys de ponències, comunicacions i experiències". A: *7es. Jornades Catalanes de Documentació*. Barcelona: Novembre 1999. 227-239pp.

DESANTES-GUANTER, J M^a- LÓPEZ YEPES, J. *Teoría y técnica de la investigación científica*. Madrid: Síntesis, 1996.

FUENTES i PUJOL, Ma. E. *Documentación científica e información. Metodología del trabajo intelectual*. Barcelona: ESPR-PPU, 1992.

GARCIA de la FUENTE, O. *Metodología de la investigación científica*. Madrid: Ediciones CEES, 1994.

GILLI, G.A. *Como se investiga. Guía de investigación social para no especialistas*. Barcelona: Avance, 1976.

GRAU, R.-GABALDON, C. *Una aproximació al treball científic: investigar*. Barcelona: Graó, 1996.

ORNA, E.-STEVENS, G. *Managing of information research*. Buckingham, Gran Bretanya: Open University Press, 1995.

PUIG i OLIVER, I. de. *Com fer un treball escrit*. Barcelona: Octaedro, 1995.

RECODER, Ma.J.-CID, P. "Los intereses profesionales de bibliotecarios y documentalistas en España a través de su participación en las Jornadas Españolas de Documentación Automatizada: doce años de ponencias, comunicaciones y experiencias". A: *VI Jornadas Españolas de Documentación*. Valencia, Oct 1998. 219-231pp.

TRAMULLAS SAZ, J. (ed). *Tendencias de investigación en biblioteconomía y documentación*. Zaragoza: Universidad de Zaragoza, 1996.

WINNER, R. D.- DOMINICK, J. R. *La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos*. Barcelona: Bosch, 1996.

Artículos i capítols de llibres

BORGOÑOS MARTÍNEZ, M^a. D. "Normalización de referencias bibliográficas de documentos electrónicos. A: *VII Jornadas Españolas de Documentación*, Bilbao Octubre del 2000.

BORREGO, HUERTA, A. "La investigación cualitativa y sus aplicaciones en Biblioteconomía y Documentación". A: *Revista de Documentación Científica*, 22 n^o2, Abril-juny 1999. 139-156pp.

CLARK, J.R. "The research process: a beginners's guide". *Health Libraries Review*. Num.14, 3, 1997, 145-155pp.

CEA d'ANCONA, M^a.A. "Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social". A: *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 80, Oct-Des, 1997. 240-241pp.

ESTIVILL, A.-URBANO, C. "Cómo citar recursos electrónicos: del uso a la norma y de la norma a l'uso. Análisis de prácticas de citación en revistas españolas". A: *Actas VI Jornadas Españolas de Documentación*. 245-256pp.

MARCOS, M^aC. "Citar documentos electrónicos. Revisión de propuestas y planteamiento de pautas generales". A: *Anales de Documentación*. Vol 5, 2002. 235-243pp.

Recursos digitals

ESTIVILL, A. "Cómo citar recursos electrónicos". A *Information World en Español*, vol.6, núm. 9, set. 1997, 16-26pp.

<http://www.ub.es/div5/biblio/citae-e.htm> (versió española)

<http://www.ub.es/div5/biblio/citae.htm> (versió catalana)

CRANE, N.B. "Bibliographic formats for citing electronic information".

<http://www.uvm.edu/ncrane/estyles/>.

GÓMEZ FERNÁNDEZ-CABRERA, J. ¿Qué hacer con la documentación bibliográfica personal?. Junta de Andalucía.

<http://www.arrakis.es/amjg/biblioteca.html> (veure també l'annex 1: extracte de la Norma UNE-50-104-94).

VALAUSKAS, E.J. "Waiting for Thomas Kuhn: First Monday and Evolution of Electronic Journals". *First Monday*, núm. 2, 12, 1997.
http://firstmonday.org/issues/issue2_12/valauskas/.

METODOLOGIA DOCENT:

Teoria: Al llarg de les sessions teòriques es presentaran els diferents temes del programa i que s'articulen al voltant de tres grans blocs:

Pràctica: El contingut de les sessions pràctiques respectarà l'estructura de les sessions teòriques i servirà per mostrar l'aplicació dels continguts teòrics.

SISTEMA D'AVUACIÓ:

L'avaluació serà continua al llarg del quadrimestre per als alumnes que assisteixin a classe. Caldrà realitzar tots els exercicis pràctics, individuals i en grup i lliurar-los en els terminis fixats.

Els alumnes que no superin aquests exercicis hauran de presentar-se a l'examen final. La resta d'alumnes hauran de superar l'examen final (75% de la nota) i lliurar els exercicis realitzats (25% de la nota).

(Els exercicis es presentaran escrits amb ordinador o a màquina, sense cap pàgina de cortesia (pàgines en blanc) i únicament grapats (sense dossiers de plàstic), amb el títol de l'exercici, el nom de l'alumne, i la data.)

OBSERVACIONS:

Puntualment caldrà disposar d'aules d'informàtica per a la realització d'exercicis pràctics. Per a les sessions teòriques seria convenient comptar amb aules que tinguessin connexió a la Xarxa.

Dra. Anna M. Torrent
Coordinadora Unitat de Filologia Catalana

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 20 de juliol de 2005